

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

EØSU'S 527. PLENARFORSAMLING DEN 5.-6. JULI 2017

Resolution om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs bidrag til Kommissionens arbejdsprogram for 2018

(2017/C 345/01)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin plenarforsamling den 5.-6. juli 2017, mødet den 5. juli, følgende resolution med 191 stemmer for, 6 imod og 16 hverken for eller imod:

1. Skabe en positiv fortælling om EU

1.1. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) fremhæver betydningen af 2018 som værende det sidste hele arbejdsår i den nuværende Kommissions samt Europa-Parlamentets mandatperiode. EØSU opfordrer derfor Kommissionen til at udarbejde sit arbejdsprogram på en ambitiøs, men pragmatisk måde, for på passende vis at håndtere udfordringerne i forbindelse med, at EU lige nu befinder sig ved en skillevej. I lyset af usikkerheden omkring Brexit og den globale udvikling er der nu mere end nogensinde før behov for en bred, deltagerbaseret og struktureret debat om Europas fremtid. Det er vigtigt at gå tilbage til vores rødder og minde os selv om det oprindelige projekt og EU's grundlæggende værdier og mål, således som de er nedfældet i EU-traktaterne.

1.2. Vi bør bygge videre på de positive resultater, der hidtil er opnået. Fremkomsten af nationalistiske, protektionistiske, autoritære og populistiske holdninger og bevægelser bør ses som et alarmsignal for lederne af EU-institutionerne og medlemsstaterne om, at det er nødvendigt at undersøge, hvad der skal til for at genvinde borgernes tillid og sikre en lovende fremtid for det europæiske projekt.

1.3. Med dette for øje opfordrer EØSU Kommissionen til at stræbe efter en stærk, solid og sammenhængende Union, der er i stand til at skabe bæredygtig vækst, kvalitetsjob, velfærd og lige muligheder for alle Europas borgere, baseret på en fælles vision og positive historier forankret i offentlighedens inddragelse og deltagelse. En fælles, sammenhængende Union, der bygger på medlemsstaternes engagement i sagen, er stærkt tiltrængt med henblik på at håndtere de økonomiske, sociale og miljømæssige udfordringer, som EU står over for. Intern samhørighed er også en forudsætning for, at EU kan fungere som en stærk global aktør på områder som f.eks. international handel, sikkerhed, energi, klima og fremme af menneskerettighederne.

1.4. EØSU anerkender, at forhandlingerne om Brexit vil gøre 2018 til et år med mange udfordringer. Det er imidlertid vigtigt, at Kommissionen fortsætter med at gennemføre foranstaltninger, der allerede er opnået enighed om, navnlig dem vedrørende initiativer om det indre marked. Samtidig er det nødvendigt at forberede sig på fremtiden på længere sigt for EU. EØSU henviser her til sine synspunkter om Hvidbogen om Europas fremtid. Udvalget vil ligeledes afgive udtalelse om de hermed forbundne oplæg. Af denne årsag henvises der kun kort til disse spørgsmål i dette bidrag.

1.5. Eftersom der er en tæt sammenhæng mellem økonomi, beskæftigelse, borgernes velfærd og miljøet, opfordrer EØSU Kommissionen til at vælge bæredygtig udvikling som en overordnet tilgang til sit arbejdsprogram. EØSU baserer derfor sit bidrag på bæredygtighedens tre »søjler«:

a) styrkelse af Europas økonomiske grundlag

- b) fremme af Europas sociale dimension og
- c) lettelse af overgangen til en kulstoffattig og cirkulær økonomi.

1.6. EØSU understreger, at søjlerne er universelle, udelelige og indbyrdes afhængige. EU bør være ambitiøs og stræbe efter politikker og initiativer, der skaber »win-win-win«-løsninger i form af økonomiske, sociale og miljømæssige fordele.

1.7. I den forbindelse opfordrer EØSU Kommissionen til at udvikle sine politikker på en integreret måde og anvende en sammenhængende og konsekvent tilgang, der inddrager alle dele af Kommissionen og nedbryder siloerne mellem politikudformning og lovgivning. EØSU opfordrer ligeledes Kommissionen til — i overensstemmelse med principperne om bedre lovgivning — at fortsætte med at forbedre kvaliteten af EU's lovgivning og arbejde for en forenkling og præcisering af denne med henblik på at skabe praktiske fordele for alle aktører.

1.8. EØSU gentager desuden sin opfordring til, at der udarbejdes en overordnet strategi for at integrere målene for bæredygtig udvikling i FN's 2030-dagsorden i alle relevante EU-politikker, og opfordrer Kommissionen til at udarbejde en langsigtet vision og strategi for bæredygtighed, der bygger på EØSU's kommende udtalelse om »Omstillingen til en mere bæredygtig europæisk fremtid — en strategi frem til 2050«.

1.9. EØSU understreger, at civilsamfundets strukturerede deltagelse i udformningen, gennemførelsen og overvågningen af EU's politikker, programmer og andre initiativer har afgørende betydning med hensyn til at skabe konkrete resultater, opnå borgernes accept og fremme samhørighed i samfundet. Arbejdsmarkedets parter spiller en særlig rolle i forbindelse med udformning og gennemførelse af politikker, der direkte eller indirekte berører beskæftigelsen og arbejdsmarkedet.

1.10. Mens forslagene til foranstaltninger præsenteres mere detaljeret i afsnit 2.-5., sammenfatter EØSU de **vigtigste politiske prioriteter** for Kommissionens arbejdsprogram for 2018 som følger:

- EØSU opfordrer Kommissionen til at fortsætte gennemførelsen af de strategier og programmer, der sigter mod at videreudvikle det indre marked under hensyntagen til dets økonomiske og sociale dimension i forbindelse med bæredygtig udvikling. Det anerkendes, at ØMU'en er kernen i det indre marked, men der er et særligt behov for foranstaltninger på områderne kapital-, digital-, energi- og transportmarkeder. Derudover efterlyser EØSU en aktiv handelspolitik, der tager højde for behovet for gennemsigthed og en tæt inddragelse af civilsamfundet.
- Kommissionen bør vedtage en samlet strategi for fremme af iværksætteri, innovation og industriel udvikling, herunder de muligheder og udfordringer, der er forbundet med globale megatendenser såsom hurtige fremskridt inden for digitaliseringen og tingenes internet samt overgangen til en kulstoffattig og cirkulær økonomi.
- EØSU opfordrer Kommissionen til at udvikle EU's sociale dimension med det formål at fremme skabelse af kvalitetsjob, forbedre kvalifikationer og kompetencer, øge de sociale investeringer og udvikle socialøkonomien samt forebygge fattigdom, ulighed, diskrimination og social udstødelse med et særligt fokus på unges inklusion i samfundet. Der bør derudover lægges særlig vægt på at reagere på de store forandringer, der følger i kølvandet på digitaliseringen for hele samfundet.
- EØSU slår til lyd for foranstaltninger, der skal målrette de offentlige finansielle ressourcer effektivt og reagere på kommende udfordringer affødt af Brexit og behovet for bæredygtig vækst, innovation, beskæftigelse og samhørighed. Ud over offentlige investeringer er det også nødvendigt at fremme private investeringer for at imødekomme de store investeringsbehov.
- Kommissionen bør fortsætte gennemførelsen af tiltag, herunder en effektiv kontrol ved de ydre grænser, der har til formål at beskytte europæerne mod sikkerhedstrusler. Den bør også gøre en større indsats for, at EU bliver en mere effektiv aktør på verdensplan gennem multilateralt samarbejde og aktiv konfliktforebyggelse. Desuden finder EØSU det nødvendigt at styrke forsvarssamarbejdet.

- EØSU opfordrer Kommissionen til at udvikle en strategi, som har til formål at realisere en struktureret civil dialog, der tilrettelægges effektivt og på permanent basis. Udvalget tilbyder sin støtte i den henseende.

2. Styrkelse af Europas økonomiske grundlag

2.1. Det europæiske semester og ØMU'en

2.1.1. Processen for det europæiske semester bør styrke Kommissionens koordinerende rolle med det formål at sikre medlemsstaternes overholdelse af mål og henstillinger i Europa 2020-strategien og gennemførelsen af de strukturreformer, der er nødvendige for en langsigtet bæredygtig økonomisk vækst, skabelse af kvalitetsjob og sociale fremskridt. En tættere inddragelse af arbejdsmarkedets parter og andre af civilsamfundets repræsentative organisationer og større indflydelse til dem i udformningen og gennemførelsen af reformprogrammer er en nøglefaktor for succes i denne proces i erkendelse af, at arbejdsmarkedets parter spiller en særlig rolle set i lyset af deres enekompetencer, ansvar og opgaver.

2.1.2. EØSU opfordrer til en symmetrisk makroøkonomisk tilpasning i euroområdet, som omfatter såvel medlemsstater med underskud som medlemsstater med overskud. Dette omfatter en positiv finanspolitisk kurs i euroområdet som helhed.

2.1.3. Den Økonomiske og Monetære Union er et kernelement i den europæiske integration. EØSU henviser til sine tidligere holdninger og efterlyser initiativer til fuldførelse af ØMU'en, herunder udvikling af dennes styreformer, den demokratiske kontrol og den makroøkonomiske dialog.

2.2. Finansielle ressourcer og investeringer

2.2.1. I forbindelse med den næste flerårige finansielle ramme (FFR) bør Kommissionen bane vejen for en effektiv koncentration af ressourcerne og reagere på de kommende udfordringer forårsaget af Brexit og behovet for bæredygtig vækst, konkurrencedygtighed, innovation, beskæftigelse og social samhørighed ved at vælge en præstations- og resultatorienteret tilgang. EØSU opfordrer Kommissionen til at afstemme varigheden af den næste FFR med Kommissionens og Europa-Parlamentets mandatperioder. Det opfordrer også til, at man forbereder indførelsen af nye typer af EU's egne indtægter.

2.2.2. EØSU bifalder den anden fase af EFSI (Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer) møntet på at sætte skub i investeringerne gennem inddragelse af mere privat kapital sammen med offentlig kapital fra både nationale og regionale kilder. Med dette mål for øje bør EFSI's anvendelsesområde også omfatte andre finansieringskilder ud over banker.

2.2.3. EØSU fremhæver behovet for en effektiv og målrettet anvendelse af EU's midler. Investeringer i innovation, iværksætteri, udvikling af færdigheder, aktive arbejdsmarkedspolitikker, digitale tjenester, energi og transport skal prioriteres for at sikre, at midlerne afsættes til projekter med stor indvirkning på samfundet.

2.2.4. EØSU understreger, at den videre gennemførelse af kapitalmarkedunionen er nødvendig for at forbedre adgangen til privat finansiering, og der bør i den forbindelse lægges særlig vægt på SMV'ernes behov. Større brug af egenkapital og kapitalmarkedsmidler bør også fremmes.

2.2.5. For så vidt angår fuldførelsen af bankunionen understreger EØSU, at yderligere risikodeling skal gå hånd i hånd med yderligere forslag om begrænsning af risikoen. I forbindelse med de kommende reformer af banklovgivningen bør Kommissionen tage behørigt hensyn til mindre og ikke-komplekse bankers særlige karakteristika og muligheder.

2.2.6. EØSU opfordrer til, at der tages skridt til at tackle skattesvig, skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning. Den eksisterende præference i skattesystemerne for lånefinansiering af virksomheder bør ændres. For så vidt angår moms, gentager EØSU sin anbefaling om, at man bør bevæge sig væk fra den nuværende overgangsordning og hen imod en endelig momsordning, der er skræddersyet til EU's indre marked.

2.3. Digitale, energi- og transportsystemer

2.3.1. EØSU fremhæver det digitale indre markeds betydning for samfundet som helhed. Digitale færdigheder, et gunstigt erhvervsmiljø og forbrugertillid er blandt de vigtigste forudsætninger for, at potentialet i digitalisering kan

udnyttes. Idet data er en produktionsfaktor og råmateriale til at skabe økonomisk merværdi, er tilgængelighed og fri udveksling af data yderst vigtige elementer. Samtidig skal der sikres en tilstrækkelig beskyttelse af private og kommercielle data med særlig fokus på de data, der genereres af de enkelte virksomheder. EØSU opfordrer også Kommissionen til at fortsætte bestræbelserne på at øge kapaciteten inden for cybersikkerhed og samarbejde. EØSU opfordrer desuden til internationalt samarbejde på det digitale område, f.eks. inden for rammerne af OECD.

2.3.2. Udviklingen af den digitale infrastruktur skal fortsættes, herunder bredbånd og trådløse forbindelser, digitale energi- og transportsystemer samt »intelligente« bygninger og lokalsamfund. Brugen af digitalisering bør fremmes i både uddannelsessektoren, sundhedssektoren og den sociale sektor. Fuld udnyttelse af digitaliseringen bør også fremmes for at gøre de administrative procedurer mere smidige. Der bør lægges særlig vægt på at sikre dækning i fjernliggende områder og et minimum af digital adgang for alle, der på samme tid styrker inklusionen af sårbare grupper i samfundet.

2.3.3. EØSU har fra starten været en stærk fortalere for initiativet vedrørende energiunionen. Udvalget opfordrer Kommissionen til at fortsætte gennemførelsen af strategien for energiunionen, som sikrer en passende energiinfrastruktur og velfungerende energimarkeder, der garanterer adgangen til sikker og klimavenlig energi til overkommelige priser for borgere og virksomheder. EØSU fremhæver energidialogens betydning på europæisk, nationalt og lokalt niveau under fuld inddragelse af civilsamfundet. Det vil jævnligt give sin mening til kende om status for energiunionen og de enkelte initiativer.

2.3.4. Transport er tæt knyttet til energiunionen. Idet transport er en af de grundlæggende forudsætninger for aktiviteterne i hele samfundet, fortjener sektoren en høj profil i Kommissionens arbejdsprogram. Det vigtigste formål med foranstaltningerne bør være at give borgere og virksomheder adgang til en lettilgængelig, velfungerende, sikker, økonomisk overkommelig og klimavenlig mobilitet og transport. Dette kræver betydelige offentlige og private investeringer i transportsystemer og udvikling af den offentlige transport. Behandlingen af transportrelaterede energi- og klimaspørgsmål og indførelsen af nye teknologier bør ikke ske isoleret fra udfordringerne på transportmarkedet.

2.3.5. Under hensyntagen til den horisontale betydning af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse anmoder EØSU Kommissionen om at forbedre reglerne om kompensation for ydelse af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og anvendelsen heraf med henblik på at udstikke retningslinjer og udarbejde en oversigt over bedste praksis.

2.3.6. EØSU anerkender den rolle, som både byer og landdistrikter spiller på områderne økonomisk, social og territorial udvikling og samhørighed. For at understrege byernes rolle bør EU fortsat arbejde for en veldefineret dagsorden for byerne, der gennemføres korrekt. Det betydelige potentiale i land-, bjerg- og ømråder bør udnyttes i Kommissionens nye tilgang til integreret territorial udvikling.

2.4. Udvikling af produktion og tjenesteydelser

2.4.1. EØSU opfordrer Kommissionen til at anlægge en samlet tilgang til og strategi for industriel udvikling. Der bør lægges særlig vægt på de muligheder og udfordringer, der er forbundet med globale megatendenser såsom hurtige fremskridt inden for digitalisering og tingenes internet, sammenkoblingen af fremstillings- og servicesektorer og omstillingen til en kulstoffattig og cirkulær økonomi.

2.4.2. Servicesektorens vækstpotentiale, herunder detailsektorens, skal ligeledes udnyttes, men forbrugernes og arbejdstagernes rettigheder må sikres, og det erkendes, at der fortsat er hindringer på det indre marked.

2.4.3. Innovationspolitikken, herunder social innovation, er afgørende for den økonomiske konkurrenceevne, fornyelse og skabelse af samfundsmæssige fordele. EØSU tilskynder til fremme af overnationale netværk og tværgående netværk mellem universiteter, virksomheder og civilsamlingsorganisationer inden for rammerne af Horisont 2020. EØSU anbefaler at forenkle de administrative regler for finansiering og statsstøtte.

2.4.4. Der er behov for en Industri 4.0 og Samfund 4.0-strategi i hele EU med fokus på teknologi og platforme, standarder og referencearkitekturer, netværk af regionale innovationsknudepunkter og færdigheder på alle niveauer.

2.4.5. For så vidt angår de udfordringer, der opstår som følge af globale megatendenser i de enkelte brancher, såsom bil-, stål- og kulindustrien, opfordrer EØSU til en passende forvaltning af strukturændringer gennem fair og hensigtsmæssige overgangsrammer og dialog med arbejdsmarkedets parter om sektorspecifikke spørgsmål. På den anden side skal de muligheder, der opstår inden for områder som f.eks. rumfart og forsvar udnyttes, således at der skabes fordele, samtidig med at der sikres gunstige betingelser for udviklingen af industrielle sektorer i almindelighed samt gode arbejdsvilkår.

2.4.6. Der bør gøres en særlig indsats for at forbedre finansiering, innovation og internationalisering set i forhold til små og mellemstore virksomheder, og »Small Business Act« for Europa skal gennemføres fuldt ud. Politikkerne for SMV'er bør være skræddersyede til de forskellige behov hos forskellige typer af virksomheder, såsom familievirksomheder, traditionelle små virksomheder og mikrovirksomheder, nystartede virksomheder og vækstvirksomheder, herunder socialøkonomiske virksomheder. EØSU opfordrer ligeledes Kommissionen til at iværksætte en høring om definitionen af en SMV.

2.4.7. EØSU finder det vigtigt, at man får et samlet overblik over nye tendenser i produktions- og forbrugsmønstre, såsom kollaborative, cirkulære, dele- og funktionelle økonomiske modeller, samt udviklingsmuligheder i bl.a. socialøkonomien. Der er behov for foranstaltninger, der kan lette indførelsen af disse nye og forskelligartede modeller, men på samme tid skal der sikres lige konkurrencevilkår, og relevant og hensigtsmæssig lovgivning skal overholdes, således at den offentlige sikkerhed og forbrugerbeskyttelsen såvel som arbejdstagernes rettigheder er garanteret.

2.4.8. Under hensyntagen til den særlige rolle, som socialøkonomien spiller, gentager EØSU sin opfordring til, at der iværksættes en omfattende handlingsplan for socialøkonomien i overensstemmelse med Rådets konklusioner fra december 2015 om »Fremme af den sociale økonomi som en nøgelfaktor for den økonomiske og sociale udvikling i Europa«.

2.4.9. Multifunktionalitet, de mange forskellige bedriftsmodeller i landbruget og bæredygtighed bør fortsat stå i centrum for overvejelserne om behovet for finansiering, modernisering og forenkling af den fælles landbrugspolitik som led i den næste flerårige finansielle ramme. Der er også behov for en øget indsats inden for forskning og digitalisering i landbrugssektoren.

2.4.10. EØSU opfordrer Kommissionen til at gå over til en mere integreret landbrugs- og fødevarerpolitik, der tager hensyn til behovet for at bevæge sig i retning af en cirkulær økonomi og reducere fødevarespildet drastisk. Kommissionen bør vedtage lovgivning til bekæmpelse af illoyal handelspraksis i fødevarerforsyningskæden.

2.4.11. For at muliggøre en hensigtsmæssig udvikling og fornyelse af industri og landbrug skal den politiske og reguleringsmæssige ramme skabe stabile og forudsigelige rammevilkår for investeringer og drift og følge principperne om bedre regulering af hensyn til borgernes trivsel.

2.5. *International handel*

2.5.1. EØSU opfordrer til, at der føres aktive og retfærdige handelsforhandlinger med partnere som Japan, Mercosur og ASEAN, og en gnidningsløs gennemførelse af de aftaler, der allerede er indgået, hvor der tages højde for de spørgsmål, der er rejst i tidligere EØSU-udtalelser. I forbindelse med gennemførelsen af Kommissionens meddelelse om »Handel for alle«, mener EØSU, at det er vigtigt at afslutte forhandlingerne på en afbalanceret og gennemsigtig måde, der skaber fordele for erhvervsliv og borgere, samtidig med at miljø-, social-, arbejdsmarkeds-, forbruger- og andre standarder beskyttes. Dette gælder også for offentlige tjenesteydelser. Alt i alt understreger EØSU betydningen af gennemsigtighed og inddragelse af civilsamfundet i forhandlingerne, gennemførelsen og overvågningen af handelsaftaler lige fra begyndelsen.

2.5.2. EØSU bifalder de forbedringer, der er foretaget af tvistbilæggelsen med investorer i form af indførelsen af et nyt system, som skal erstatte ISDS, men opfordrer Kommissionen til at tage yderligere skridt, så ICS reelt kan fungere som en uafhængig international juridisk instans.

2.5.3. Deltagelsen i bilaterale handelsforhandlinger bør ikke svække EU's engagement i WTO og en stærk multilateral global aftale. EØSU forventer en aktiv opfølgning af WTO-ministerkonferencen i 2017 på områder som landbrug og e-

handel. Derudover er der et presserende behov for at evaluere risici og muligheder, set ud fra civilsamfundets synsvinkel, for at bestemme det videre forløb i de igangværende multilaterale forhandlinger om aftalen om handel med tjenesteydelser (TISA) og aftalen om miljøvarer (EGA). EØSU opfordrer endvidere til en hurtig vedtagelse og gennemførelse af reformerne af EU's handelspolitiske beskyttelsespolitik.

2.5.4. EØSU anser det for vigtigt at sikre sammenhæng mellem handelspolitikken og FN's mål for bæredygtig udvikling, Parisaftalen om klimaændringer og EU's udviklingspolitik. Med henblik herpå bør der arbejdes for at indføre ambitiøse kapitler om handel og bæredygtig udvikling med en stærk overvågningsmekanisme varetaget af civilsamfundet i handelsaftalerne.

2.5.5. EØSU opfordrer derudover til, at civilsamfundet overvåger alle aspekter af aftalerne, herunder de aftaler, hvis bestemmelser ikke udtrykkeligt omfatter et fælles overvågningsorgan med deltagelse af civilsamfundet. EØSU's ekspertise giver enestående fordele i forbindelse med dette arbejde.

2.5.6. Udvalget opfordrer også til, at der føres en dialog med civilsamfundet om konsekvensanalysen og den praktiske gennemførelse af den foreslåede multilaterale investeringsret.

3. Fremme af Europas sociale dimension

3.1. Den europæiske søjle for sociale rettigheder

3.1.1. EØSU noterer sig Kommissionens meddelelse om den europæiske søjle for sociale rettigheder og forslaget til en proklamation af denne søjle og de dertil knyttede lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige initiativer. EØSU arbejder med denne pakke og vil udarbejde udtalelser, når det bliver aktuelt.

3.1.2. Indtil dette sker, henviser EØSU til sin tidligere udtalelse om den europæiske søjle for sociale rettigheder ⁽¹⁾, hvori det understreges sine generelle mål for udviklingen af søjlen via en kombination af retlige og ikke-retlige instrumenter på områder såsom fremtidens arbejde, rimelige arbejdsvilkår, beskæftigelse, håndhævelse af EU's gældende lovgivning på det sociale område og sociale investeringer. Udvalget fastslog, at søjlen bør gælde for alle medlemsstater, selv om det erkender, at der i euroområdet kan være behov for særlige instrumenter/mekanismer. Det indtog den holdning, at det europæiske semester og de nationale reformprogrammer bør blive de principielle værktøjer til søjlens gennemførelse og overvågning af søjlen og opfordrede til etablering af konkrete benchmarks i det europæiske semester.

3.1.3. Arbejdsmarkedernes rammebetingelser bør understøtte nye og mere forskelligartede karriereforløb. Forskellige former for henholdsvis anskaffelse af arbejdskraft og arbejdsmåder er nødvendige i arbejdslivet. Dette forudsætter, at der forefindes en passende beskæftigelsesbeskyttende lovgivningsramme, som kan sørge for rimelige arbejdsvilkår, og som kan fremme ansættelserne inden for alle typer ansættelseskontrakter.

3.1.4. For at kunne reagere på ændringerne i efterspørgslen efter færdigheder og kompetencer understreger EØSU behovet for at forbedre det arbejdsmarkedsbaserede uddannelsessystem, erhvervsuddannelser, efteruddannelse, livslang læring samt opkvalificering og omskoling. Metoder til at fremme gnidningsløse jobskifter og en glidende overgang fra arbejdsløshed eller uddannelse til et job bør også udvikles med det formål at opnå et inklusivt arbejdsmarked.

3.1.5. I erkendelse af, at EU's fremtid i høj grad afhænger af de yngre generationers tillid til EU-projektet understreger EØSU, at Kommissionen bør forstærke sin indsats for effektivt at bekæmpe de grundlæggende årsager til ungdomsarbejdsløshed og udstødelse.

3.1.6. For at fremme inklusiv vækst og social samhørighed efterlyser EØSU foranstaltninger, der kan imødekomme behovet for sociale investeringer, forstået som investeringer i mennesker og i social infrastruktur og tjenesteydelser. Det må overvejes yderligere, hvordan man kan sammenkoble »Juncker 2-planen« med målene i den sociale investeringspakke, herunder gennem EFSI. Endvidere har EØSU efterlyst en europæisk social investeringspagt, som bør understøtte sociale reformer og sociale investeringer og bidrage til en fornyet økonomisk, social og territorial samhørighed. Den årlige vækstundersøgelse bør også lægge vægt på sociale investeringer.

⁽¹⁾ Udtalelse af 25. januar 2017 om meddelelse fra Kommissionen, »Igangsættelse af en offentlig høring om den europæiske søjle for sociale rettigheder«, EUT C 125 af 21.4.2017, s. 10.

3.1.7. Den Europæiske Socialfond bør fortsat udgøre en central del af ESI-fondene med særligt fokus på fremme af uddannelse og integration på arbejdsmarkedet af udsatte befolkningsgrupper (f.eks. unge, indvandrere og flygtninge og personer med handicap). Konsolideringen og omstruktureringen af de nye Erasmus-processer skal gøres mere systematisk og inklusiv. EØSU gentager også sin opfordring til, at alle unge bør have mulighed for at drage fordel af udvekslingsophold i Europa.

3.1.8. Udvalget anerkender, at fattigdomsbekæmpelse primært er medlemsstaternes ansvar, men EØSU påpeger at: nedbringelse af fattigdom systematisk bør tages op i processen vedrørende det europæiske semester, akademisk forskning i »referencebudgetter«, der giver mulighed for et liv i værdighed, bør fortsat støttes, og der bør være sammenlignelige og fælles indikatorer for eksempelvis fattigdom og ulighed samt obligatoriske sociale konsekvensanalyser af alle reformforslag, der fremsættes i de nationale reformprogrammer og de landespecifikke henstillinger. EØSU har ligeledes været fortalere for, at der skabes en integreret europæisk fond til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, der tager udgangspunkt i de hidtidige erfaringer med gennemførelsen af FEAD og ESF. Derudover bør Europa 2020-strategien forbindes med gennemførelsen af 2030-dagsordenen.

3.2. **Borger- og forbrugerrettigheder**

3.2.1. EØSU opfordrer Kommissionen til at holde godt øje med overholdelsen af EU's grundlæggende værdier og principper i alle medlemsstater, og stramme procedurene op for at beskytte og forsvare demokratiet, retsstatsprincippet, de grundlæggende rettigheder, menneskerettighederne og adgangen til domstolsprøvelse.

3.2.2. Forbrugerpolitik ligger borgerne på sinde og kan derfor indvirke på deres engagement i EU's integrationsproces. EØSU opfordrer Kommissionen til at se til, at forbrugernes rettigheder håndhæves og respekteres i REFIT-processen og den digitale verden og i forbindelse med produkt- og tjenesteydelsessikkerhed. Kommissionen bør gøre en kraftigere indsats for at eliminere energi- og forbrugsfattigdom og i højere grad sikre, at alle europæere har adgang til mad og tjenesteydelser. Kommissionen bør også fremme forbrugernes ret til information, uddannelse og deltagelse samt deres ret til at organisere sig på en sådan måde, at deres interesser er repræsenteret ved udformningen af de regler, som angår dem.

3.2.3. Kommissionen bør afslutte revisionen af de vigtigste retlige og ikke-retlige instrumenter under den europæiske forbrugerpolitik som tværgående og horisontal politik vedrørende unionsborgerskab og fremlægge en ny handlingsplan vedrørende forbrugerbeskyttelse for de næste 10 år.

3.2.4. Endvidere opfordrer EØSU Kommissionen til at træffe alle nødvendige foranstaltninger til at imødegå kønsdiskrimination på arbejdsmarkedet, uddannelsesområdet og i beslutningstagningen såvel som den kønsbaserede vold. EØSU opfordrer også Kommissionen til at fastsætte en dagsorden med det mål at beskytte minoriteter og sårbare grupper gennem en indsats til sikring af fuld respekt for de grundlæggende rettigheder samt ikke-forskelsbehandling. Kommissionen bør presse mere på for at få genoptaget arbejdet med direktivet om gennemførelse af principperne om ligebehandling og se nærmere på vilkårene for børn, kvinder og ældre i sårbare situationer såvel som på nye former for sårbarhed.

3.2.5. Kommissionen bør opgradere den europæiske handicapstrategi i tråd med anbefalingerne fra FN's komité for rettigheder for personer med handicap og implementere FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (»UNCRPD«) i sine eksterne politikker og programmer, bl.a. gennem lancering af et EU-handicapkort, der er anerkendt i alle medlemsstater. Man bør også gå i gang med forberedelserne til en europæisk dagsorden for handicappedes rettigheder for perioden 2020-2030, og år 2021 bør gøres til det europæiske år for handicappedes rettigheder.

3.2.6. Tilgængelighed for alle bør indbygges i initiativerne om det digitale indre marked. Derfor må Kommissionen gøre endnu mere for at få afsluttet forhandlingerne med de andre institutioner om den europæiske lov om tilgængelighed. Passagerers rettigheder bør også styrkes med særligt fokus på personer med handicap og nedsat mobilitet.

3.2.7. EØSU opfordrer også Kommissionen til at støtte aktiviteter i uddannelsesinstitutioner på alle niveauer for at hjælpe eleverne med at skelne mellem falske nyheder og videnskabelige fakta.

3.3. Migration

3.3.1. EØSU understreger behovet for at bistå og integrere flygtninge og asylansøgere. Udvalget går endvidere ind for en effektiv reform af det fælles europæiske asylsystem, som overholder menneskerettighederne, og for indførelse af et reelt fælles system for samtlige medlemsstater. Det anbefaler også, at der gøres fremskridt med hensyn til genbosættelse og humanitære visa for at opfylde reelle behov. Det opfordrer Kommissionen til at overvåge, at aftalen om fordeling af flygtninge mellem medlemsstaterne bliver gennemført.

3.3.2. Desuden opfordrer det til at revidere partnerskabsaftalerne med tredjelande, der er transit- eller oprindelseslande for migrationsstrømme, for at sikre, at menneskerettighederne og international ret bliver overholdt, og til at udvikle finansielle instrumenter for at tackle de underliggende årsager til migration.

3.3.3. EØSU værdætter Kommissionens arbejde med lovlige kanaler for migration gennem evaluering af de nuværende direktiver, men opfordrer til anlæggelse af et mere langsigtet perspektiv på styringen af arbejdskraftmigration, planlægning af tidssvarende lovlige kanaler for mobilitet og udveksling af information om mulighederne på arbejdsmarkedet. I betragtning af Europas demografiske struktur peger EØSU på, at udfordringen med at integrere flygtninge og migranter på arbejdsmarkedet bør vendes til en mulighed. Investering i uddannelse og passende støtteordninger vil være en faktor, som på afgørende vis kan fremme integrationen på arbejdsmarkedet og hjælpe migranterne med at udnytte deres potentiale, så de kan bidrage med deres færdigheder, iværksætterånd og gåpåmod, idet man bør anerkende værdien af diversitet og tilstedeværelsen af forskellige kulturer i vort samfund generelt.

3.3.4. EØSU mener, at 2018 — det europæiske år for kulturarv — er en enestående chance til at mobilisere alle aktører for at bekæmpe populisme og nationalisme og fremme en positiv diskurs om Europas fremtid. I denne kontekst kunne der også gøres en indsats for at skabe øget bevidsthed om behovet for interkulturel forståelse, når det gælder flygtninge og migranter.

3.4. Indre sikkerhed og ekstern politik

3.4.1. EØSU opfordrer Kommissionen til at fortsætte gennemførelsen af tiltag, herunder effektiv kontrol ved de ydre grænser, for at beskytte europæerne mod sikkerhedstrusler såsom terrorisme, organiseret kriminalitet og cyberkriminalitet.

3.4.2. Desuden finder udvalget det nødvendigt at styrke forsvarssamarbejdet. Derfor bakker EØSU op om oprettelsen af en europæisk forsvarsunion og glæder sig over den europæiske forsvarshandlingsplan.

3.4.3. På baggrund af de udfordringer, der følger af uforudsigeligheden af USA's politik, og risikoen for øget protektionisme og unilateralisme, vil EØSU gerne tilskynde EU til at handle i overensstemmelse med sin globale strategi ved at støtte multilateralisme inden for De Forenede Nationer og arbejde aktivt på at forebygge konflikter og løse internationale kriser. EØSU understreger også behovet for en tættere koordinering af mål, politikker og ressourcer mellem medlemsstaterne, så EU kan blive en mere effektiv aktør på den internationale scene.

3.4.4. Gennemførelsen af 2030-dagsordenen bør danne grundlag for EU's udviklingssamarbejde. For at udvise lederskab bør EU fremlægge en frivillig revision af sine interne og eksterne aktiviteter vedrørende de bæredygtige udviklingsmål på samlingen for FN's Politiske Forum på Højt Niveau.

3.4.5. EØSU støtter oprettelse af en platform for dialog med arbejdsmarkedets parter inden for rammerne af den europæiske naboskabspolitik for at tage bedre bestik af arbejdsmarkedet og opfordrer EU's medlemsstater til at udvikle en fælles europæisk tilgang til koordinering af socialsikringsystemer mellem EU og de sydlige nabolande. Naboskabspolitikken bør tydeliggøre sammenhængen mellem ustabilitet og fattigdom, ulighed og manglende muligheder, som kan øge modtageligheden over for radikaliserings og hæmme demokratiseringsprocessen.

3.4.6. EØSU fremhæver betydningen af eksterne økonomiske forbindelser og internationalt diplomati for at værne om og øge stabilitet og sikkerhed. Det tilskynder også EU til at gøre fuld brug af den rolle, som kulturen kan spille i eksterne forbindelser.

4. Lettelse af overgangen til en kulstoffattig og cirkulær økonomi

4.1. Handlingsplanen for den cirkulære økonomi bør føres ud i livet på en integreret og konsekvent måde med udnyttelse af mulighederne for på én gang at tilgodese økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter. EØSU opfordrer Kommissionen til at tilskynde til markedsdrevne aktiviteter ved at fremme innovation, banebrydende initiativer, herunder i fjernliggende egne og byområder, og styrke deres opskalering samt indføre gunstige retlige rammer. Udvalget peger også på sammenhængen mellem den cirkulære økonomi og andre »nye økonomiske modeller«.

4.2. Gennemførelsen af den »traditionelle« miljøpolitik og -lovgivning om affaldshåndtering og forvaltning af luft, vand og jord samt beskyttelse af biodiversiteten må heller ikke glemmes. EØSU opfordrer Kommissionen til at videreføre dette arbejde som led i miljøgennemgangen på EU-plan.

4.3. Klimamålene for 2030 bør gennemføres så omkostningseffektivt som muligt. Derfor opfordrer EØSU Kommissionen til at foretage en omfattende vurdering af de aktuelle lavemissionspolitikinstrumenter og sikre, at instrumenterne er egnede og bruges på den mest effektive måde.

4.4. Kommissionen bør også se på klimarelaterede problemer ud fra synspunktet om klimaretfærdighed, dvs. med inddragelse af aspekter såsom lighed, menneskerettigheder og fattigdom.

4.5. Klimadiplomati er fortsat en vigtig opgave for EU i kampen mod klimaændringer. Det er nødvendigt at få alle de største udledere af drivhusgasser til at forpligte sig til at nå mål, der er mindst ligeså ambitiøse som EU's. EØSU tilskynder også Kommissionen til at stræbe efter en global prissætning af kulstof for at skabe lige konkurrencevilkår over for konkurrenter uden for EU.

4.6. EØSU opfordrer Kommissionen til at udforme en strategi om forøgelse af EU's »håndaftryk« på klima- og miljøområdet, dvs. sin positive globale indflydelse. Dette kræver et gunstigt miljø for innovation og investeringer og favorable handelsbetingelser for eksport af klimaløsninger og kulstoffattige produkter. Det er på denne måde, at EU kan yde et effektivt bidrag til bekæmpelsen af klimaændringer og løsning af miljøudfordringer og opnå en meget større effekt end ved kun at operere inden for sine egne grænser.

5. Større medindflydelse for civilsamfundet gennem inddragelse og høring

5.1. EØSU fremhæver den centrale rolle, som civilsamfundets organisationer spiller i alle faser af politikudformning, -gennemførelse og -overvågning og på alle niveauer, herunder på lokalt niveau. Dette indebærer ændringer i kulturen og en anerkendelse af civilsamfundets værdi på EU- og medlemsstatsniveau som foreskrevet i artikel 11 i TEU, hvorefter institutionerne skal fremme og lette en horisontal og vertikal dialog med civilsamfundet, foretage brede høringer og fastlægge grundlaget for de europæiske borgerinitiativer. Der er tale om supplerende procedurer, som følger sig til høringen af EØSU og arbejdsmarkedsdialogen.

5.2. EØSU følger opmærksomt og deltager aktivt i strukturerede dialoger eller rådgivende fora (f.eks. Interessentplatformen for Europæisk Cirkulær Økonomi, Det Europæiske Migrationsforum), som samler og inddrager civilsamfundsorganisationer og andre aktører fra EU-institutionerne og medlemsstaterne, og efterlyser støtte til sine initiativer om oprettelse af en platform for forandringer (ligestilling mellem kønnene i transportsektoren) og et institutionelt forum for borgerdeltagelse (i forbindelse med borgerinitiativet). Ved etableringen af platforme såsom REFIT bør Kommissionen tage højde for EØSU's repræsentation i overensstemmelse med det mandat, som udvalget har fået tildelt i traktaterne, og i den forbindelse sikre, at udvalgets repræsentation afspejler dets sammensætning i form af tre grupper.

5.3. I tilslutning til ovennævnte initiativer har Kommissionen for nylig oprettet en særlig internetportal med titlen »Contribute to law-making« for at indhente synspunkter fra den brede offentlighed, herunder såvel organisationer som enkeltpersoner. EØSU anbefaler, at Kommissionen skelner mellem bidrag fra civilsamfundsorganisationer og fra enkeltpersoner. I dette øjemed bør Kommissionen i samarbejde med EØSU foretage en kortlægning af interessenter for at identificere repræsentative og geografisk afbalancerede målgrupper under anvendelse af åbenhedsregistret. Desuden bør Kommissionen sikre, at der foretages en kvantitativ og kvalitativ vægtning af svarene. Desuden bør Kommissionen løbende arbejde på at skabe bedre gennemsigthed, tilgængelighed og feedback samt styrke ansvarligheden over for deltagerne.

5.4. EØSU opfordrer Kommissionen til at udvikle en mere strategisk tilgang til disse praksisser ved at basere dem på et mere struktureret institutionelt og repræsentativt fundament og trække på de allerede eksisterende repræsentative rådgivende organers ressourcer, såvel på europæisk plan som i medlemsstaterne og regionerne. Derfor bør Kommissionen arbejde tæt sammen med EØSU og anmode om en sonderende udtalelse om, hvordan den civile dialog kan tilrettelægges effektivt og på permanent basis, som bør munde ud i en specifik kommissionsmeddelelse.

5.5. EØSU påpeger, at der er behov for at forbedre effektiviteten af det europæiske borgerinitiativ, hvilket er i tråd med den revision af borgerinitiativforordningen, som Kommissionens første næstformand, Frans Timmermans, har bebudet. Man bør udforske nye metoder, såsom brug af digitale værktøjer, for at gøre initiativet mere attraktivt for unge og navnlig for personer fra sårbare grupper.

5.6. Endelig anerkender EØSU, at Kommissionen har taget hensyn til mange elementer i EØSU's bidrag til Kommissionens arbejdsprogram for 2017. Der er imidlertid også spørgsmål, som ikke er medtaget, og de er derfor blevet gentaget i dette dokument. Med hensyn til gennemførelsen af Kommissionens arbejdsprogram for 2018 er EØSU rede til at fremlægge sine synspunkter og deltage i arbejdet med specifikke initiativer i løbet af det kommende år.

Bruxelles, den 5. juli 2017.

Georges DASSIS

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
